

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Etyka		Kod 1010511321011183320
Kierunek studiów Informatyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 1 / 2
Ścieżka obieralności/specjalność -	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obieralny
Stopień studiów: I stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) stacjonarna	
Godziny Wykłady: 30 Ćwiczenia: 15 Laboratoria: - Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 3
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) inny		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) z danego kierunku
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 3 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
Dr hab. Artur Dobosz email: artur.dobosz@put.poznan.pl tel. +48 (61) 665-34-00 Wydział Inżynierii Zarządzania, ul.Strzelecka 11, 60-965 Poznań		mgr Paulina Siemieniak email: paulina.siemieniak@put.poznan.pl tel. +48 (61) 665-34-00 Wydział Inżynierii Zarządzania, ul.Strzelecka 11, 60-965 Poznań
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego dostępną na stronie: http://bip.men.gov.pl/men/bip/akty_prawne/rozporzadzenie_20081223_zal_4.pdf student rozpoczynający ten przedmiot powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania jednostki w społeczeństwie oraz znać elementarne pojęcia z obszaru wiedzy o myśleniu i kulturze.
2	Umiejętności:	Powinien posiadać umiejętność analizowania i oceniania zachowań własnych i drugiej osoby oraz umiejętnie pozyskiwać informacji ze wskazanych źródeł. Powinien również mieć gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu.
3	Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych student musi prezentować takie postawy jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.
Cel przedmiotu:		
Uzyskanie wiedzy w zakresie rozumienia podstawowych norm moralnych i umiejętności rozważania zagadnień etycznych, sprzyjających kształtowaniu się humanistycznej perspektywy w postrzeganiu rzeczywistości.		
1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat istoty i zasad etycznych rządzących życiem społecznym.		
2. Rozwijanie u studentów umiejętności rozwiązywania dylematów moralnych, także tych związanych z życiem zawodowym.		
3. Nauczenie podstaw analizowania etycznych aspektów sytuacji podczas podejmowania decyzji.		
4. Kształtowanie u studentów umiejętności pracy zespołowej.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		
1. ma wiedzę nt. kodeksów etycznych dotyczących informatyki, rozumie zagrożenia związane z przestępczością elektroniczną, rozumie specyfikę systemów krytycznych ze względu na bezpieczeństwo (ang. mission-critical systems) - [K_W10]		
2. zna i rozumie społeczne, psychologiczne i kulturowe podstawy życia społecznego, ma wiedzę niezbędną do etycznej analizy sytuacji decyzyjnych. - [K_W10]		
Umiejętności:		
1. potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, integrować je, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie - [K_U1]		
2. przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań informatycznych potrafi dostrzegać ich aspekty społeczne, ekonomiczne i prawne - [K_U9]		
Kompetencje społeczne:		

1. prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu; umie przedstawiać, uzasadniać oraz rozwijać swoją postawę etyczną - [K_K7]
2. potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role - [K_K5]
3. rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się, w tym także korzystania z wiedzy humanistycznej. - [K_K1]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Efekty kształcenia przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

- a) w zakresie wykładów:
 - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach.
- b) w zakresie ćwiczeń:
 - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań,

Ocena podsumowująca:

Sprawdzanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:

- ocenę poziomu wiedzy i przygotowania prezentacji zespołu studentów przygotowujących temat z programu ćwiczeń
- ocenę wiedzy i umiejętności (zakres problemowy wykładu) wykazanych na kolokwium pisemnym o charakterze odtwórczym i problemowym. Podstawą są trzy pytania sprawdzające wiedzę i umiejętności w układzie ? pytanie ogólne, pytanie konkretne (szczegółowe), pytanie problemowe (sprawdzające umiejętności zastosowanie wiedzy w rozwiązaniu wskazanego zadania). Konkretne sformułowania pytań nie są wcześniej udostępniane

W odniesieniu do obu form zajęć (wykład, ćwiczenia) stosowana jest zasada punktów dodatkowych za aktywność podczas zajęć (omówienia dodatkowych aspektów zagadnienia, efektywność zastosowania zdobytej wiedzy podczas rozwiązywania zadanego problemu, umiejętność współpracy i zaangażowania podczas przygotowywania i przedstawiania prezentacji na ćwiczeniach, zgłaszanie pytań i wątpliwości)

Uzyskiwanie punktów dodatkowych za aktywność podczas zajęć, a szczególnie za:

- omówienia dodatkowych aspektów zagadnienia,
- efektywność zastosowania zdobytej wiedzy podczas rozwiązywania zadanego problemu,

Treści programowe

Program przedmiotu obejmuje następujące zagadnienia:

Wykłady:

1. Obszar zainteresowań etyki. Przedmiot, zakres i funkcje etyki. Geneza i przedmiot refleksji etycznej. Etap rozwoju myśli etycznej. Moralność a etyka. Etyka normatywna a etyka opisowa. Miejsce etyki w strukturze nauk społecznych.
2. Etyka, moralność a prawo. Moralność i jej teorie- przegląd podstawowych koncepcji moralności. Kognitywizm i nonkognitywizm; konsekwencjalizm a nonkonsekwencjalizm. Etyka pomyślności, etyka obowiązku, etyka uprawnień.
3. Normy, wartości, ideały i sankcje moralne. Etyka opisowa- podstawowe pojęcia i metody badawcze. Geneza i rola norm, wartości i ideałów. Spory o źródła i naturę wartości. Psychologia i socjologia moralności.
4. Etyka zawodowa. Analiza terminologiczna i warunki sensowności tworzenia etyki zawodowej. Struktura i funkcje etyki zawodowej. Kodeks etyki zawodowej jako instrument wpływu na postawy moralne pracowników. Etyka inżynierska- inżynierskie role zawodowe w perspektywie etyki.
5. Etyka stosowana- analiza wybranych norm. Zaufanie jako kategoria etyczna i wartość życia społeczno- zawodowego. Sprawiedliwość jako wartość i norma etyki zawodowej.
6. Etyka w pracy. Stosunki społeczne w miejscu pracy. Zatrudnienie a prawa pracowników. Prawo do pracy. Równość szans. Sprawiedliwa płaca, Związki zawodowe. Prawa przedsiębiorcy a lojalność pracownika. Dyskryminacja w pracy.
7. Etyczne aspekty konkurencji. Kapitalizm, rynek a zasada sprawiedliwości. Państwo a gospodarka. Kapitalizm a socjalizm, Zagadnienie sprawiedliwości i efektywności gospodarczej społeczeństwa.
8. Etyczne otoczenie rynku kapitałowego. Etyka w świecie finansów, inwestycje finansowe. Zaufanie do ekspertów.
9. Etyka w marketingu i reklamie. Etyka perswazji. Reklama a ideologia. Manipulacje. Metody budowania dobrego wizerunku. Formy nadużywania zaufania partnerów.

Ćwiczenia:

1. Aksjologia- teoria wartości. Klasyfikacja wartości. Etyka a moralności. Etyka normatywna i opisowa. Psychologia i socjologia moralności. Charakterystyka stanowisk i terminów etycznych.
2. Normy moralne wobec naszego istnienia: Eutanazja. Prawo do życia, czy prawo wyboru?; Aborcja a norma ?nie zabijaj?; Kara śmierci. Przejaw bezsilności czy siły państwa?; Etyczne problemy transplantologii i klonowania.
3. Moralność seksualna- klasyfikacja funkcjonujących norm i ich źródeł; Postawy wobec homoseksualizmu. Norma czy patologia? Tolerancja czy wykluczenie?
4. Normy moralne regulujące porządek społeczny: Wojna czy pokój? Pacyfizm czy Wojna Sprawiedliwa?; Kłamstwo i manipulacja- czynniki ograniczające świadome dokonywanie wyborów; Etyka reklamy; Etyka biznesu; Problemy etyczne w środowisku pracy (mobbing, dyskryminacja ze wzgl. na płeć, wiek, niepełnosprawność)
5. Etyka zawodowa. Kodeks etyki zawodowej inżyniera informatyka.
6. Problemy etyki ekologicznej: Problem niszczenia środowiska naturalnego. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw; Etyka zachowań wobec zwierząt;

Metody dydaktyczne:

1. wykład: prezentacja ilustrowana przykładami pokazywanymi na ekranie
2. ćwiczenia: dyskusja, praca w zespole, pokaz multimedialny, warsztaty, studium przypadków,

Literatura podstawowa:

1. Bober W.J. Powinność w świecie cyfrowym. Etyka komputerowa w świetle współczesnej filozofii moralnej, W-wa 2008
2. Hołówka J., Etyka w działaniu, Warszawa 2001.
3. Ossowska M., Normy moralne. Próba systematyzacji. Warszawa 2000.
4. Woleński J., Hartman J., Wiedza o etyce, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Dziamski S., Wstęp do filozofii wartości, Poznań, 1997.
2. Nazar R., Branowska A., Etyka w zarządzaniu, Poznań 2011.
3. Chryssides G., Kaler J., Wprowadzenie do etyki biznesu, Wyd., Warszawa 1999.
4. Sulek M., Świniarski J., Etyka jako filozofia dobrego działania zawodowego, Warszawa 2001.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

Czynność	Czas (godz.)
1. udział w wykładach	30
2. udział w ćwiczeniach	30
3. udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia, w szczególności ćwiczeń	2
4. przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	5
5. przygotowanie prezentacji na ćwiczenia	5
6. przygotowanie do zaliczenia wykładów i udział w kolokwium zaliczeniowym (8 + 2 godz.)	10

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	82	3
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	63	3
Zajęcia o charakterze praktycznym	40	2